

Για τον Μπάμπη Λέγγα

ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Πρόσωπα

<https://epopteia.gr/4005/gia-ton-babi-lenga/>

Πρώτη φορά άκουσα για τον Μπάμπη Λέγγα στη Βοστώνη από τη γυναίκα μου Ζηνοβία. Είχαμε βρεθεί τυχαία σ'ένα μαγαζί που πωλούσε παλιά βιβλία κι οργάνωναν αναγνώσεις έργων τους νέοι ποιητές, πλάϊ στο πανεπιστήμιο Χάρβαρντ.

Της έκανα δώρο τα άπαντα του Σαίξπηρ, δίτομη έκδοση του 19^{ου} αιώνα,

με σχόλια του Φελπς και χαρακτηριστικά του Μπράουνι. Ήταν όμως σε αθλία κατάσταση.

Τα εξώφυλλα υπήρχαν αλλά είχαν αποσπαστεί από το σώμα, οι πρώτες σελίδες και οι τελευταίες αμφέβαλλες αν θα έφταναν ως το σπίτι μας στο Μπρουκλάϊν. «Ως έκδοση είναι εκπληκτική, αλλά δεν ξέρω αν το βιβλίο γιατρεύεται ή χρειάζεται φέρετρο»

της είπα. Κι εκείνη μου απάντησε άνετα: «Τίποτε δεν έχει. Μόνο που χρειάζεται

τον Μπάμπη Λέγγα». «Ποιος είναι πάλι αυτός;» απόρησα. «Είναι άνθρωπος ή

ξωτικό;» Εκείνη απάντησε κάνοντας μια πιρουέτα στη μέση του δρόμου: «Είναι

μάγος, ανερχόμενος στο στερέωμα του βιβλίου, απ όπου κατευθύνει τη μοίρα

των εντύπων.» Όταν αργότερα επιστρέψαμε στην Αθήνα, του παρέδωσα την έκδοση και μου την επέστρεψε όχι απλώς άρτια αλλά χαμογελαστή.

Να μιλήσω για τον Λέγγα είναι άνυδρο θέμα, εκτός εάν έχεις ταξιδέψει μέσα στον κόσμο του χειρόγραφου, αν σε έχει θαμπώσει η μαστοριά αυτών που φρόντισαν έτσι τα χειρόγραφα ώστε να επιβιώσουν ως εμάς και να ταξιδεύουν στο μέλλον. Ο Λέγγας δεν είναι σπουδαίος βιβλιοδέτης, δεν είναι ο άνθρωπος που βιβλιοδετεί άψογα. Φυσικά το κάνει και αυτό, όπως ένα σπαθί δαμασκηνό κόβει και μια φρατζόλα. Αλλά μην αδικούμε τα εργαλεία που δίνουν ποιότητα στη ζωή μας. Τα εξαίσια σπαθιά δεν έγιναν για να κόβουν ψωμί ή τομάτες.

Ο Χαραλάμπης ή έστω Μπάμπης Λέγγας είναι άνθρωπος που βλέπει ένα βιβλίο ή το σκέπτεται σε μια συζήτηση, και το πρόβλημά του είναι πως θα το κάνει ένα έργο τέχνης. Δεν κυνηγάει βιβλία, κυνηγάει αφορμές δημιουργίας. Δεν ακούει ότι αυτό εκδόθηκε σε τόσα αντίτυπα. Ακούει τη δύναμη του κάθε βιβλίου να ανυψωθεί από το πλήθος αντιτύπων στη μοναδικότητα. Γι αυτό και δεν ψάχνει να βρει πελάτες, τον βρίσκουν εραστές του σπάνιου, του βιβλίου που θέλουμε να είναι αυτό κι όχι ένα από τα αντίτυπα.

Τον λένε βιβλιοδέτη. Κι αυτός το αποδέχεται, μια και δεν ενδιαφέρεται για τίτλους ευγενείας. Αλλά είναι ένας ευγενής, όχι απλά ιδαλγός αλλά πρίγκιπας στη χώρα

και τη χρονιά του βιβλίου. Φτιάχνει κι ο ίδιος εκδόσεις,
φτιάχνει βιβλία
που σε γεμίζουν αισθητική, φτιάχνει τετράδια και άλλα έντυπα
που πλάθουν
αισθητικά κριτήρια.

Χρόνια τώρα, το
μαγαζί/ατελιέ του το έχει στην Ζωοδόχου Πηγής. Και καθώς μου
είπε η Ζηνοβία,
«μα που αλλού θα μπορούσε να ζει ο ποιητής απaráμιλλων
αντιτύπων;»

*Λεζάντα: στη φωτογραφία, σε εκδήλωση στον Ιανό για τον
Λέγγα, η Τζίνα με τον Γιώργο Μυλωνά, κι εγώ ως συνήθως φλυαρώ.*